

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2016CC805
Zaaknummer Klachtencommissie 2015W1486

datum uitspraak 15/02/2017

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. J.P.C. van den Bogaard, advocaat te Eindhoven,

te voldoen door:

de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus,
gevestigd te Breda,
hierna te noemen: verweerder,
bijgestaan door: mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 4 mei 2016, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 22 maart 2016 met zaaknummer 2015W1486 waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 19 april 2016, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 2 augustus 2016 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker heeft mr. Van den Bogaard bij brief van 19

september 2016 verzoekers vermogensschade schriftelijk onderbouwd. Mr. Baetens heeft namens verweerder daarop bij brief van 8 november 2016 gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker is geboren in een huis voor ongehuwde moeders. Vrij snel na de geboorte heeft zijn moeder afstand gedaan van verzoeker waarna verzoeker in tehuizen is opgegroeid. Verzoeker zat eerst in [tehuis] te [plaats]. Daarna is hij overgeplaatst naar een tehuis in [plaats]. Toen verzoeker twaalf jaar oud was, is hij overgeplaatst naar [internaat] in [plaats].

Verzoeker volgde de ambachtsschool, richting metaalbewerking. Op enig moment in [jaartal], verzoeker was toen twaalf of dertien jaar oud, is verzoeker samen met een paar vrienden weggelopen naar [land]. Daar zijn de jongens in [plaats] opgepakt en allen moesten bij terugkomst op het internaat het cachot in. Ze kregen een lange straf: verzoeker heeft zeker twee maanden in het cachot moeten verblijven, althans die duur herinnert verzoeker zich. Overdag ging verzoeker gewoon naar school.

Wijlen [burgerlijke naam aangeklaagde] (hierna: [aangeklaagde]) was cipier bij de cachotten. Gedurende de tijd dat verzoeker in de cachotten van [internaat] verbleef, heeft [aangeklaagde] verzoeker ongeveer tien keer seksueel misbruikt in een apart (was)hokje bij de cachotten. Het seksueel misbruik bestond eruit dat [aangeklaagde] verzoeker over zijn hele lichaam en ook aan zijn intieme delen heeft betast. Verzoeker heeft [aangeklaagde] eveneens moeten betasten. Verzoeker heeft [aangeklaagde] ook moeten aftrekken en oraal moeten bevredigen, waarbij [aangeklaagde] telkens klaar kwam. Voorts heeft [aangeklaagde] getracht verzoeker anaal te penetreren. Dit is bij een poging gebleven. Verzoeker heeft zich heftig kunnen verzetten door te schreeuwen en [aangeklaagde] van zich af te duwen. Het seksueel misbruik vond steeds 's avonds plaats nadat het licht was uitgegaan.

[aangeklaagde] dreigde ermee dat verzoeker langer in het cachot zou moeten blijven als hij iemand zou vertellen over hetgeen was voorgevallen. Het misbruik eindigde nadat verzoeker het cachot mocht verlaten, maar verzoeker bleef angstig dat het seksueel misbruik zich zou herhalen. Hij wilde weg uit het internaat, maar moest er blijven tot zijn zestiende jaar. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik twaalf of dertien jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In voornoemd advies is de klacht van verzoeker gegrond verklaard. Dit advies is voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdrager van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie na ampel beraad alsnog dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', zoals bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de leeftijd van 12 of 13 jaar.
- Het misbruik heeft verspreid over een periode van circa twee maanden plaatsgevonden.
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen over en weer, gedwongen oraal seksuele handelingen en een poging tot anale verkrachting.
- Het misbruik heeft ongeveer tien keer plaatsgevonden en derhalve vaker dan 'enkele malen' waarvan in categorie 4 sprake is.
- Verzoeker was, gelet op zijn voorgeschiedenis, de afwezigheid van ouderlijk contact en het feit dat hij zijn hele jeugd al in tehuizen had doorgebracht, verhoogd kwetsbaar.
- Het misbruik vond bovendien plaats in/bij een cachot, althans in een omgeving waarbij sprake was van een soort strafopsluiting en verzoeker geïsoleerd en afhankelijk was van [aangeklaagde].
- Het misbruik ging gepaard met dreigementen dat verzoeker langer in het cachot moest blijven indien hij iemand zou vertellen wat er was voorgevallen.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Van den Bogaard bij brief van 19 september 2016 namens verzoeker gereageerd.

Verzoeker stelt dat in zijn geval sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik'. Hij komt tot dit standpunt niet alleen op basis van het hem aangedane seksueel misbruik zelf, maar ook vanwege de context waarin het plaatsvond en de dreigementen die jegens hem zijn geuit. Verzoeker heeft vrijwel zijn leven lang als [beroep] gewerkt. Hij is door het seksueel misbruik beschadigd geraakt in zijn ontwikkeling en heeft niet zijn passie om [beroep] te worden kunnen realiseren.

Hij is op jonge leeftijd gevlucht in [verslaving] en [verslaving] om aldus zijn pijn te verzachten. In [jaartal] is hij arbeidsongeschikt geraakt vanwege een arbeidzaam leven met lichamelijke overbelasting. Zijn verslavingen ([verslaving] en [verslaving]) hebben geleid tot grote schulden waardoor hij van [jaartal] tot [jaartal] in de schuldsaneringsregeling terecht is gekomen. In [jaartal] is een bedrijf (dat hij in [jaartal] had gestart) failliet gegaan.

Indien verzoeker niet seksueel zou zijn misbruikt, zou hij een betere opleiding hebben gevolgd en zouden hem zijn lichamelijke beperkingen (waardoor hij thans arbeidsongeschikt is geraakt) naar alle waarschijnlijkheid bespaard zijn gebleven. Ook zou hij dan niet in de schuldsanering terecht zijn gekomen. Verzoeker heeft nooit met hulpverleners of anderen gesproken over het seksueel misbruik dat hem is aangedaan. Het misbruik heeft voorts ook een schaduw geworpen op zijn privéleven. Wat betreft de hoogte van het te adviseren compensatiebedrag refereert verzoeker zich aan het oordeel van de Compensatiecommissie.

standpunt verweerder

4.3 Mr. Baetens heeft namens verweerder bij brief van 23 augustus 2016 gereageerd en - samengevat - stelt dat geen sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' maar van seksueel misbruik dat valt in categorie 4.

Voorts biedt hetgeen verzoeker naar voren brengt, aldus mr. Baetens, onvoldoende houvast om te kunnen concluderen dat verzoeker door het seksueel misbruik vermogensschade heeft geleden. Dit laat onverlet dat verzoeker uiteraard wel aanspraak kan maken op een bedrag aan smartengeld.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik zoals bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Bij gebreke van overgelegde bewijsstukken is niet in voldoende mate aannemelijk geworden dat sprake is van ten gevolge van het seksueel misbruik geleden vermogensschade. Verzoeker heeft zijn levensloop weliswaar gesteld, maar op generlei wijze aan de hand van bewijsstukken aannemelijk gemaakt. Zo is geen inzage verstrekt in (thans) genoten inkomsten of uitkeringen, noch in de ernst van zijn [verslavingen]. Evenmin zijn bewijsstukken overgelegd waaruit de oorzaken van de gestelde arbeidsongeschiktheid en de verslavingen zijn te destilleren. Daarbij komt dat verzoeker al op de [vervolgopleiding] ([school]) zat voordat het seksueel misbruik aanving. De Compensatiecommissie heeft op zich zelf genomen geen reden om te twijfelen aan de door verzoeker geschetste levensloop, maar nu noch

de gestelde problemen, noch de oorzaken daarvan door bewijsstukken nader worden ondersteund of toegelicht, is zowel de hoogte van de gestelde vermogensschade als het causaal verband met het seksueel misbruik onvoldoende aannemelijk geworden. Daarom kan de Compensatiecommissie - gelet op de vereisten van de Compensatieregeling - niet komen tot het advies om vermogensschade te vergoeden.

4.6 Dit neemt niet weg dat verzoeker uiteraard aanspraak kan maken op een aanzienlijke vergoeding wegens geleden immateriële schade (smartengeld). De Compensatiecommissie heeft zich rekenschap gegeven van de ernst van het verzoeker aangedaan seksueel misbruik en van de context waarbinnen dit plaatsvond, hetgeen voor de Compensatiecommissie reden is geweest verzoekers aanvraag alsnog in te delen als 'uitzonderlijk seksueel misbruik'. Er is sprake geweest van ernstig seksueel misbruik dat verzoeker in een zeer bedreigende omgeving is aangedaan, terwijl hij door zijn voorgeschiedenis verhoogd kwetsbaar was. Duidelijk is dat (ook) het seksueel misbruik van grote invloed is geweest op het welzijn en functioneren van verzoeker. Hij is in zijn leven geconfronteerd geweest met verslavingen en diverse andere problemen. Ook zijn relatie met zijn naasten (echtgenoot en kinderen) heeft te lijden gehad onder zijn verleden. Hij heeft zijn huwelijk zien stranden. Pas meer recent is hij in staat over het hem aangedane seksueel misbruik te spreken. De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.7 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €35.000,-- voor immateriële schade (smartengeld) geadviseerd dient te worden.

4.8 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €1.770,01 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €35.000,- te betalen aan verzoeker, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €1.770,01 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is geweest door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 15/02/2017 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter